

Αρμενιστής

Τόμ. 2, Αρ. 2 (2024)

Αρμενιστής

Ατεκνίας εκδίκηση

Τόνια Παυλάκου

doi: [10.12681/armen.37638](https://doi.org/10.12681/armen.37638)

Copyright © 2024, Τόνια Παυλάκου

Άδεια χρήσης [#plugins.generic.pdfFrontPageGenerator.frontlicense.cc-by-nc-nd4/#](https://plugins.generic.pdfFrontPageGenerator.frontlicense.cc-by-nc-nd4/#).

ΤΟΝΙΑ ΠΑΥΛΑΚΟΥ

Ατεκνίας εκδίκηση

Είμαι ο Χρήστος Δημητρίου, ψυχίατρος, ιδιοκτήτης και διευθυντής ψυχιατρικής κλινικής στα προάστια μιας μεγαλούπολης. Από το παράθυρο του γραφείου μου αγναντεύω τον μεγάλο κήπο. Το τέλος του απογευματινού επισκεπτηρίου πλησιάζει, κι ανάμεσα σε άλλους που επιστρέφουν στο κτήριο μετά τον περίπατο με τον δικό τους

άρρωστο ξεχωρίζω κι εκείνον, τον πρώην της μάνας μου. Υποβαστάζει την κόρη του. Ένα άρρωστο, χαμένο στα μονοπάτια του μυαλού του, πλάσμα, που έτυχε «ν' ακουμπήσει» πάνω μου. «Τι ειρωνεία, Θεέ μου!» σκέφτομαι. «Πάνω σ' εμένα, τον γιο εκείνης που χρόνια πριν είχε πληγώσει βαθιά με την απόδρασή του από τον γάμο τους. Ναι, είμαι ο μοναδικός γιατρός που έχει εμπιστευτεί η άρρωστη κόρη του. Συμμερίζομαι τη μοναξιά του στο δράμα που αντιμετωπίζει χωρίς κανέναν, ανθρώπινο έστω, ενδιασμό ή χαιρεκακία. «Η σύζυγος έχει αποστασιοποιηθεί...» μου είχε απλώς αναφέρει.

Καθώς το δίδυμο χάνεται κάτω απ' τη μαρκίζα, χαμογελώ στην αναπόφευκτη ανάμνηση των συζητήσεων με τη μητέρα μου. Θλίβομαι που τριάντα επτά χρόνια μετά, εκείνη δηλώνει ακόμη ανίκανη να τον συγχωρήσει κι εγώ ακόμη αναζητώ την αλήθεια και της άλλης πλευράς στην ιστορία που μου έχει αφηγηθεί.

Για τη μητέρα μου, την Άννα, ο πρώην άντρας της «είχε πεθάνει» μετά τη φυγή του. Μετά και το διαζύγιο, ένιωθε σαν να μην υπήρξε ποτέ. Τον πρώτο καιρό συχωρεμένο και μακαρίτη γι' αυτό τον λόγο συνήθιζε να τον αποκαλεί. Σύντομα βέβαια συνειδητοποίησε ότι οι χαρακτηρισμοί και ατυχείς ήταν και δεν θα του έδινε συχώρεση και μακαρισμό ακόμη κι αν είχε πραγματικά πεθάνει. Μα ούτε κι ο θάνατος του άξιζε, με τίμημα ν' αποφύγει όσα η ίδια η ζωή είχε ανταποδοτικά γι' αυτόν σχεδιάσει αφότου είχε εγκαταλείψει την απλόχερα χαρισμένη αφοσίωσή της στα επτά χρόνια της κοινής τους ζωής.

Θύμα, ωστόσο, ήταν κι αυτός. Δύο αγράμματων φτωχών αθώων ανθρώπων και των τριών θυγατέρων τους. Μισογραμματισμένες κι αυτές, είχαν θυσιαστεί στη μοδιστρική η μια, στο μεροκάματο η δεύτερη και στο περίπου τίποτα η τρίτη και πολύξερη. Εκείνον όμως

τον είχαν αναγορεύσει άρχοντα στην άοκνη προσπάθειά τους ν' αποτινάξουν το βάρος του στίγματος και του θανάτου τού μεγαλύτερου παιδιού, ενός αγοριού νοητικά καθυστερημένου και δύσμορφου.

Εκείνος, όμως, ο μικρός, ήταν το αντίθετο. Ίσως πιο πολύ η θωριά του, η εμφάνισή του, υποσχόταν αρκετά, για να βουλώσουν τα πικρά στόματα της γειτονιάς. Το νερό, λοιπόν, στο χέρι, το χαρτζιλίκι στην τσέπη, η τσάκιση στο παντελόνι τέλεια, έφτιαξαν έναν κορτάκια και νωχελή νεαρό. Στην εφηβεία του, κι έναν τεμπέλη μαθητή. Η κλωτσιά γνωστού καθηγητή τού έβαλε στο χέρι το απολυτήριο Λυκείου, οι κλάψες των αδελφών στον διορισιάρχη βουλευτή τη θέση σε δημόσια Τράπεζα. Χωρίς κι ο ίδιος καλά καλά να καταλάβει το πώς, χωρίς να μπει σε κανέναν κόπο, βρέθηκε να αναμένει νέα, ευειδή, μορφωμένη, εργαζόμενη και με το κατιτίς της. Η Άννα ήταν το θύμα. Για λόγους που συζητήσε πολύ αργότερα με τον εαυτό της τον ερωτεύτηκε. «Εκείνες οι τρεις» ευλόγησαν αρκούντως την επιλογή του.

Κι ανέμεναν όλοι μαζί τον διάδοχο. Τον διάδοχο που η Άννα φαινόταν να δυσκολεύεται να τους χαρίσει. Μαράζωνε στα φανερά εξεταστικά τους βλέμματα, που φανέρωναν και τα κρυφά φαρμακερά τους σχόλια. Η εικόνα της νεαρής νύφης θάμπωνε. Ο απελπισμένος αγώνας της ν' αποχτήσει το ποθούμενο δεν έδινε καρπούς. Κι ο άντρας της δήλωνε περίεργα «άρρωστος», κάθε που τύχαινε να συναντήσει εκείνες, τις κακές, χωρίς την παρουσία της.

Η Άννα, έλιωνε απ' τον καημό της. Υπέφερε από τις εγχειρήσεις και τα εγχειρήματα των γιατρών, από συνεχείς μετακινήσεις στην πρωτεύουσα για τον καλύτερο, και τελικά από τον άφατο πόνο μιας πρόωρα χαμένης εγκυμοσύνης. Μιας εγκυμοσύνης που χαρακτηρίστηκε ως «η απώλεια του Παναγιωτάκη». Λες κι ήταν δεδομένο και το όνομα του διαδόχου. Η άτυχη νύφη φανταζόταν συχνά «τις τρεις έχιδνες» να συζητούν για τη συμφορά της ατεκνίας του αδελφού τους, να τον δηλητηριάζουν –όπως της ομολόγησε αργότερα ο ίδιος– αποκαλώντας τη στέρφα.

Στην ομολογία του αυτή, με δυσκολία η Άννα συγκρατήθηκε. Φύση ευγενική όμως καθώς ήταν, δεν του θύμισε τον άτυχο αδελφό του. Ούτε βέβαια έθιξε την πιθανή πρόνοια του Μεγαλοδύναμου να μη γευτούν την ίδια κληρονομιά, που εκείνος κυρίως, δεν ήταν βέβαιο, μαθημένος όπως ήταν στα εύκολα, ότι μπορούσε να σηκώσει. Κι αναρωτιόταν για την ύβρη της επιμονής τους, αφού η μεσαία της τριάδας είχε ήδη ένα ανάπηρο στο μυαλό και στα πόδια αγόρι, ενώ η μικρή είχε στο πρώτο της «ευλογηθεί» με το γνωστό σύνδρομο του από χρόνια χαμένου μεγάλου αδελφού τους.

Τον πρώτο καιρό εκείνος φαινόταν ν' αγνοεί τις κατοπινά ομολογημένες παρεμβάσεις τους. Όσο δηλητηριαζόταν απ' αυτές τόσο πιο πολύ μέσα του, και σε κάποιες περιπτώσεις και φανερά, δυσθυμούσε για την αντίσταση της τύχης να αποκτήσει ό,τι πιο φυσιολογικό αποκτούσαν οι άνθρωποι, χωρίς γιατρούς και χωρίς ιδιαίτερες προσπάθειες. Λόγια συμπαράστασης προς τη γυναίκα του που αγωνιζόταν σχεδόν μόνη, με τη βοήθεια των γιατρών βεβαίως, σπάνια ξεστόμιζε.

Μετά και την ατελέσφορη εγκυμοσύνη της, της ζήτησε και τον χωρισμό. «Αν είχα εγώ προβλήματα, θα έφευγα πρώτος... Θα σ' ελευθέρωνα. Όποιος αγαπάει, ελευθερώνει τον άλλο». Λίγο καιρό αργότερα ήλθε κι άλλο ερώτημα: «Εγώ τι κέρδισα απ' αυτόν τον γάμο;» Η Άννα είχε δαγκώσει τα χείλη της, καθώς αισθάνθηκε ενοχή που τον «βασάνιζε» με τους γιατρούς χωρίς αποτέλεσμα. Του αντιγύρισε με τρυφερότητα λόγια για την αγάπη, τη συντροφικότητα, την πιθανότητα ν' αποκτήσουν παιδί και με άλλον τρόπο, αν ήθελαν. Το λοξό βλέμμα του άστραψε στο ημίφως και το σαρδόνιο χαμόγελο του αταβισμού του πάγωσε τη συζήτηση.

Επανήλθε κάθετα αποφασισμένος ένα χρόνο αργότερα και στο μέσον μιας πρώτης προσπάθειας για εξωσωματική. Στη μαλακή προσπάθεια της Άννας να αντιδράσει, ξέβρασε το παραληρηματικό του λεκτικό μαχαίρωμα. «Νόμιζες ότι θα συνέχιζα και αυτό το τραβόλογημα χωρίς βέβαιο τέλος; Η οικογένειά μου έχει βαρεθεί να περιμένει μια στέρφα να γεννήσει παιδί. Κι εγώ έχω βαρεθεί τα χάπια, τους γιατρούς, τα νοσοκομεία, τις εξετάσεις, να κουβαλιέμαι δεξιά κι αριστερά και τίποτα να μην κάνεις... Έκανα λάθος, έπρεπε να σε δοκιμάσω πριν από τον γάμο. Την πάτησα...Θαμπώθηκα από τη μόρφωση, λες και τα πτυχία κάνουν τα παιδιά. Όλοι με δείχνουν και με λυπούνται. Και μη νομίσεις ότι είχα όρεξη για ταξίδια και εκδρομές...Να σε κρύβω ήθελα χριστουγεννιάτικα, πασχαλιάτικα, καλοκαιριάτικα και να κρύβω και τη δική μου ντροπή, που όλοι κράταγαν τα παιδιά τους από το χέρι... μέρες γιορτής. Λες κι εγώ είμαι ο ανίκανος Αρκετά σε «προστάτευσα» από τους δικούς μου όλα αυτά τα χρόνια. Θα γυρίσω σπίτι μου, στην ησυχία μου, να συγκεντρωθώ, να βρω καμιά ν' ανοίξω σπίτι κανονικό, όχι παράρτημα νοσοκομείου! Μήπως και με γλύκανε κι ο πεθερός με κανά ψιλό για τα κουσούρια σου; Πέρα βρέχει. Μόνο δώρα για να "μου πιάνει τα μάτια". Όλα δήθεν, όλο λόγια, μόνο λόγια... Ακόμη νοίκι πληρώνουμε. Νέος είμαι, θα φύγω, να βρω γυναίκα της προκοπής, να ξαναερωτευτώ, που με ξενέρωσες τόσα χρόνια... Κι ο δικηγόρος μου τα ξέρει όλα και περιμένει να υπογράψεις... Έχω προσυμφωνήσει σε έναν δικό μου να μην πληρώνουμε και διπλά λεφτά. Σήκω και ντύσου. Φύγαμε, τώρα κιάλας...» Και πετάχτηκε από τον καναπέ με απίστευτη ταχύτητα τραβώντας την Άννα από το χέρι. Εκείνη αντιστάθηκε κι άρχισε να τον παρακαλεί να

τελειώσουν την προσπάθεια της εξωσωματικής, αλλά τα άτολμα λόγια της έπεσαν στο κενό. Πρόσωπο γυάλινο ή προσωπίο γύψινο εκείνη η παγερή μορφή του είχε παγώσει γρήγορα τη μιλιά της Άννας. Προς στιγμήν τη μιλιά. Ύστερα και την ψυχή της.

Μόνο με κλάμα βουβό και παράκληση, ικεσία στα γόνατα και με τα χέρια της πάνω στα δικά του, έκανε να τον εμποδίσει να φύγει. Και τότε εκείνος φώναξε πιο δυνατά. «Πάρ' τα χέρια σου από πάνω μου, κι εμένα δεν θα μου εκβιάσεις το συναίσθημα, όπως παλιά. Αρκετά ως εδώ. Κάτσε και κλαίγε. Εγώ πάω μόνος μου να υπογράψω και, το καλό που σου θέλω, κάνε αύριο το ίδιο». Και λίγο πριν βγει από την πόρτα τής ξαναφώναξε «Είμαι μόνο σαράντα δύο χρονώ και τη ζωή μου θα τη φτιάξω πάλι, είτε πας στον δικηγόρο είτε όχι. Κάποτε σου είχα πει ότι θα σε γυρίσω στον πατέρα σου. Έφτασε η ώρα και το έκανα. Το σκάρτο εμπόρευμα επιστρέφεται. Τα φυτά που δεν προκόβουν τα κουρεύουν σύρριζα. Μπας και «πετάξουν» νέα κλωνάρια...»

Η Άννα συχνά μειδιούσε στα τελευταία του λόγια, όταν λίγο χρόνο μετά κρατούσε στα χέρια της τον Χρήστο, τον μονάκριβό της. Το φυτό είχε πράγματι κουρευτεί, αλλά είχε πετάξει και νιο κλωνάρι...Και το κλωνάρι αυτό –τι ειρωνεία– έλαχε να πρέπει να δείξει όση συχώρηση δεν θα περίσσευε ποτέ από τη δική της καρδιά!